

at det staar i Overensstemmelse med det, jeg har udtalt i Dag. Det ærede Medlem sagde, at han aldrig havde hævdet, at det skulde være tvungent at gaa til Fæste. Jeg ved ikke, hvad det ærede Medlem har udtalt. Jeg har udtalt, ogsaa i 1903, at saa længe Husmændene stillede sig afvisende til Fæste, var den Tanke upraktisk. Hvis imidlertid Tilslutningen til den groede i Stilhed i de kommende Aar, kunde den maaske ad Aare tages op, saa at man stillede Husmændene Valget frit, enten de vilde have Fæste eller fri Ejendom. Det har jeg udtalt i 1903, og det skulde være mit Ønske, hvis der virkelig viser sig Tilslutning til Tanken om Fæste hos Husmændene — ikke hos Agitatorerne — at man ad Aare kom dertil.

Formanden: Folketingsmanden for Sorø Amts 2den Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Poul Christensen: Finansministeren udtalte i sit første Foredrag — jeg tror, jeg opfattede ham korrekt saaledes —, at den Gang Landbokommissionens Betænkning forelaa, havde han faaet en anden Opfattelse end den, han havde gjort sig til Talsmand for i sin Pjece. Derfor dokumenterede jeg efter Rigsdagstidenden, at endnu i 1903 holdt han paa det offentlige Fæste. Det vedkender den højtærede Finansminister sig altsaa ikke?

Finansministeren (Vilhelm Lassen): Jeg sagde, at da Landbokommissionens Betænkning kom, kunde jeg se, at der var en anden Vej at komme frem, ad hvilken man kunde skaffe Landarbejderne Jord. Det var i den Henseende, jeg forandrede min Opfattelse. Jeg forandrede min Opfattelse i Retning af, at jeg saa, at der nu var en Mulighed for at skaffe større Jordlodder til Husmændene ved Ejendomsformen end ved Fæste, fordi Staten strakte sig videre, end jeg havde tænkt, den vilde. I øvrigt mener jeg, at det ærede Medlem i Virkeligheden maa være enig med mig i, at det hele er en Formsag. Om vi kalde den Besiddelsesform, vi nu have, hvor Staten ejer de ni Tiendedele, og Husmændene svare deres Renter af de ni Tiendedele til Staten, Ejendom eller Statsfæste, er i Virkeligheden det samme. Den ene Tiendedel, Husmændene bringe ind, er ikke mere end den Del, som Fæsterne skulde bringe ind til Løsøre og Indfæstning. Det er et Spørgsmaal om Formen og ikke om Realiteten.

Sabroe: Den højtærede Justitsminister meddelte os i Dag, at den Lærer, som nu var bleven konstitueret som Forstander paa den ny Statsopdragelsesanstalt Braaskovgaard, er en fra forskellig Side udmærket anbefalet Mand. Vi fik jo oplæst en hel Del Anbefalinger og Erklæringer fra Præster og Sogneraad. Jeg tror imidlertid at sidde inde med mere tilforladelige Oplysninger om denne Mand end dem, de Herrer Præster og de Herrer Sogneraadsmedlemmer have afgivet. Jeg sidder inde med Oplysninger fra de Drengene, som gennem en halv Snes Aar have været underkastede hans Regimente paa Landerupgaard. Det er muligt, at den Mand, forinden han kom paa Landerupgaard, har været en flink Lærer. Man sagde ogsaa om Mortensen paa Flakkebjerg, at da han var Lærer i København, var han en flink Mand. Jeg erindrer blot den ærede Justitsminister om, at da Flakkebjergsagen første Gang blev fremdragen i Pressen, gik man i Borgen for Mortensen og erklærede det for ganske umuligt, at han kunde have gjort sig skyldig i de omtalte Uhyrligheder overfor Drengene, eftersom han fra København havde udmærkede Vidnesbyrd som Lærer. Jeg tror, at Opholdet paa adskillige af vore Opdragelsesanstalter har virket ikke saa lidt demoraliserende paa Lærerkræfterne, og det er muligt, at den Mand, der nu skal være Forstander paa Braaskovgaard, er kommen til Landerupgaard med den bedste Hensigt og Villie, men er bleven demoraliseret ved det haarde Regimente, man har ført paa denne Opdragelsesanstalt. Jeg har ikke draget Forholdene paa Landerupgaard frem til Kritik; jeg har været der og undersøgt Forholdene, og naar de ikke ere blevne fremdragne for Offentligheden, og naar der ikke er indgaaet nogen Klage, er det, fordi Forholdene i de senere Aar have bedret sig i betydelig Grad, navnlig siden Lærer Bro kom bort fra Landerupgaard — det er nu omtrent 4 Aar tilbage.

Men jeg vil gerne erindre om, hvorledes Stillingen var for Flakkebjergs Vedkommende. Ærede Medlemmer, der gjorde sig bekendt med de Forhør, der ere blevne afholdte i den Sag, vilde vide, at saa godt som alle de Gaardmænd og Proprietærer, som man havde adspurgt om deres Mening om Mortensen, erklærede, at det var en udmærket Mand. De ville erindre, at der endog var en Gaardmand, der erklærede, at var der noget i Vejen med ham, var